

Sygn. akt IV K 642/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2014 r.

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie IV Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Tyszkiewicz

Protokolant: Paulina Bielawska

z udziałem Prokuratora Prokuratury Rejonowej Warszawa Ochota: Łukasza Rozbickiego i Wojciecha Fijałkowskiego
po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 kwietnia i 27 maja 2014r.

sprawy **M. M. (1) z d. (...), c. M. i W. z d. G., urodz. (...) w S.**

oskarżonej o to, że:

w dniu 07 marca 2011 roku w W. na terenie (...) im. (...), działając w celu uzyskania dla siebie elektronicznego instrumentu płatniczego w postaci karty kredytowej C., składając wniosek o wydanie karty kredytowej C., złożyła nieprawdziwe oświadczenie, że prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...) i osiąga z tego tytułu dochód w wysokości 5000 zł miesięcznie, przy czym oświadczenie to dotyczyło okoliczności mających istotne znaczenie dla rozpoznania wniosku o wydanie przez Bank (...) S.A. karty kredytowej C.,

tj. o czyn z art. 297 § 1 k.k.

orzeka:

I. Oskarżoną **M. M. (1) z d. (...)** uznaje za winną dokonania zarzucanego jej czynu stanowiącego występki z art. 297 § 1 k.k. i za to na tej podstawie skazuje ją, zaś na podstawie art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 58 § 3 k.k. wymierza jej karę grzywny w wysokości 100 (sto) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 40 (czterdziestu) złotych;

II. na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzeka przepadek na rzecz Skarbu Państwa poprzez pozostawienie w aktach sprawy dokumentów szczegółowo opisanych w Wykazie dowodów rzeczowych na k. 23 pod poz. 1 i 2; zarejestrowanych pod numerem Drz (...) - (...)

III. zasądza od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie (czterysta dziewięćdziesiąt) złotych w tym 400 (czterysta) złotych tytułem opłaty.

UZASADNIENIE

W dniu 07 marca 2011 roku M. M. (1) w placówce Banku (...) S.A. znajdującej się na terenie (...) im. (...) w W. złożyła wniosek o wydanie karty kredytowej C.. Składając powyższy wniosek M. M. (1) przedłożyła nieprawdziwe oświadczenie, że prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...). Podała również, że w związku z prowadzoną działalnością osiąga miesięczny dochód w kwocie 5.000 zł. Wskazany przez M. M. (1) miejscem wykonywania działalności gospodarczej miała być ul. (...) w S.. Składając wniosek wnioskodawczyni okazała należący do niej dowód osobisty nr (...) (k. 6).

Podczas procesu weryfikacji danych wskazanych we wniosku o wydanie karty kredytowej pracownik banku skontaktował się drogą telefoniczną z wnioskodawczynią, która początkowo zapewniała o prowadzonej działalności gospodarczej, po czym poinformowała, że działalność ta została zawieszona. Następnie Bank uzyskał z Urzędu Miasta S. informację, że M. M. (1) nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, czego skutkiem była odmowa wydania jej karty kredytowej. Dane zawarte w bazie REGON wskazują, że firma (...) nie jest zarejestrowana ani na M. M. (1), ani na wskazany przez nią adres: ul. (...), (...)-(...) S.. Nadto według danych zapisanych w ZUS M. M. (1) w okresie od 7 marca 2011 roku do 10. 05. 2011r nie była objęta ubezpieczeniem społecznym ani zdrowotnym. (k. 16)

M. M. (1) w okresie objętym zarzutem nie posiadała miejsca zatrudnienia na terenie kraju, pracowała za granicą, przy czym za 2011roku osiągnęła z tego tytułu dochód w wysokości 12 000,00 £ (k. 78-79).

Po wszczęciu postępowania karnego M. M. (1) skierowała do banku korespondencję, w której wyraziła skruchę i żal oraz gotowość naprawienia wyrządzonej szkody(k. 33).

Wyżej wymieniona nie była dotychczas karana sędownie (k. 28, 64). Jest mężatką, matką jednego dziecka. Obecnie pracuje na 1/2 etatu jako sprzedawca i osiąga wynagrodzenie w kwocie 860 zł. (k. 80)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na głównie podstawie załączonych do akt dokumentów bankowych (k. 3-5, 6, 85-95), korespondencji M. M. (1) z Bankiem (...) (k. 33), świadectwa (k. 78-79) nadto zeznań pracownika banku świadka S. G. (k. 10-11). Podstawę ustaleń faktycznych stanowiły także częściowo wyjaśnienia oskarżonej M. M. (1) (k. 30-32, 80-82).

Oskarżona M. M. (1) przesłuchiwana w postępowaniu przygotowawczym złożyła wyjaśnienia, w toku których przyznała się do zarzucanego jej czynu. Wyjaśniła, że pracuje za granicą i tam osiąga dochody, posiada angielskie konto i kartę kredytową, jak też debetową. Karta, którą chciała uzyskać w wyniku zaakceptowania przez Bank wniosku miała ułatwić oskarżonej załatwianie spraw na terytorium Polski. Oskarżona dodała także, że celem uzyskania polskiej karty kredytowej było uniknięcie ponoszenia kosztów związanych z przeliczeniem walut, a w przekonaniu oskarżonej, by skutecznie potwierdzić uzyskiwane dochody musiałaby dostarczyć dokumenty dotyczące zatrudnienia, przetłumaczone z języka angielskiego na język polski, co z kolei generowałoby koszty oraz zajmowało czas samej oskarżonej. Zaznaczyła także, że była przekonana o braku konieczności następczego dostarczenia dokumentów dotyczących zatrudnienia, dlatego też wymyśliła dane firmy (k. 30-32).

Składając wyjaśnienia przed Sądem oskarżona nie przyznała się do zarzucanego jej czynu i skorzystała z prawa do odmowy składania wyjaśnień. Po ujawnieniu uprzednio złożonych przez nią wyjaśnień potwierdziła je, stwierdzając jednocześnie, że w toku postępowania przygotowawczego przyznała się, ponieważ nie była świadoma ciężących na niej zarzutów. Oskarżona podała, że wszystkie dane odnoszące się do wysokości jej dochodów, podane we wniosku o wydanie karty kredytowej były zgodne z rzeczywistością jako, że była zatrudniona w Anglii, w firmie sprzątającej, a jej miesięczny dochód wynosił ok. 5.000 zł. Oskarżona potwierdziła, że wniosek zawiera jej podpis, przy czym nie była ona pewna czy przed jego złożeniem przeczytała całą treść wniosku, podniosła również, że jej zamiarem nie było dokonanie oszustwa, a ułatwienie i przyspieszenie przyznania karty kredytowej (k. 80-83).

Sąd zważył, co następuje:

Do ustalenia stanu faktycznego w sprawie posłużyła przede wszystkim, niekwestionowana przez żadną ze stron, dokumentacja bankowa, w tym wniosek o wydanie karty kredytowej, a także złożone na etapie postępowania przygotowawczego wyjaśnienia oskarżonej M. M. (1). Oskarżona wyjaśniała w toku śledztwa w sposób spójny, a jej wypowiedzi pozytywnie korespondowały z pozostałym, zgromadzonym w sprawie, a uznanym za wiarygodny, materiałem dowodowym. M. M. (1) wyjaśniła wówczas, iż przy wypełnianiu wniosku o wydanie karty kredytowej posłużyła się nieprawdziwymi danymi, składając tym samym nierzetelne pisemne oświadczenie co do prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. Wyjaśnienie te znalazły potwierdzenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym w postaci dokumentacji bankowej, jak również w zeznaniach świadka będącego pracownikiem banku.

W opisie zarzucanego jej czynu przywołano, iż złożyła ona nieprawdziwe oświadczenie, że prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...), w celu uzyskania dla siebie elektronicznego instrumentu płatniczego w postaci karty kredytowej C., do czego oskarżona się przyznała. Stąd też nie sposób dać wiary późniejszym twierdzeniom oskarżonej, jakoby nie posiadała wiedzy o przedstawionych jej zarzutach. Sąd nie dał również wiary wyjaśnieniom oskarżonej w zakresie, w jakim stwierdziła ona, że dane zawarte we wniosku o przyznanie karty kredytowej są danymi prawdziwymi.

Sąd uznał za w pełni wiarygodne wyjaśnienia oskarżonej złożone w postępowaniu przygotowawczym, które są wyjaśnieniami jasnymi, nie zawierają wewnętrznej sprzeczności oraz niespójności nadto korespondują z pozostałym materiałem dowodowym w szczególności z dokumentacją bankową oraz niekwestionowanymi przez Sąd zeznaniami w postępowaniu przygotowawczym świadka S. G.. Jest to w ocenie Sądu świadek bezstronny, który nie miał osobistego kontaktu z M. M. (1). W jej zeznaniach brak jest okoliczności wskazujących, by chciała w nadmiernym stopniu obciążyć oskarżoną, zaś okoliczności, na które zeznawała związane były bezpośrednio z wykonywaną przez nią pracą.

Pozostały materiał dowodowy w postaci: dokumentacji bankowej, korespondencji M. M. (1) z Bankiem (...) (k. 33), świadectwa (k. 78-79) Sąd ocenił jako w pełni autentyczny, albowiem dowody te pozostają we wzajemnej zbieżności i logicznej korelacji ze sobą, zaś wynikające z nich fakty znajdują potwierdzenie w niekwestionowanych przez Sąd wyjaśnieniach oskarżonej M. M. (1) oraz zeznaniach świadka S. G.. Nadto autentyczność wskazanych dokumentów nie była podważana przez strony a sąd nie znalazł podstaw aby zakwestionować je z urzędu.

Z uwagi na powyższe Sąd uznał winę oskarżonej M. M. (1) za udowodnioną, ustalając ponad wszelką wątpliwość, że oskarżona swoim zachowaniem wypełniła dyspozycję przestępstwa opisanego w art. 297 § 1 k.k. popełniając czyn na szkodę Banku (...) S.A. na co wskazuje dokumentacja zgromadzona w sprawie i pierwsze wyjaśnienia samej oskarżonej.

Art. 297 § 1 k.k. penalizuje przestępstwo oszustwa kredytowego, tj. zachowania polegającego na przedłożeniu podrobionego, przerobionego, poświadczającego nieprawdę lub nierzetelnego pisemnego oświadczenia dotyczącego okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania m.in. kredytu, pożyczki, poręczenia, gwarancji. Penalizacja ta chroni prawidłowość funkcjonowania obrotu gospodarczego, a w szczególności prawidłowość, rzetelność i uczciwość obrotu finansowego. Przystępstwo to może zostać popełnione przez każdego, kto chce dla siebie bądź dla innego podmiotu uzyskać wskazaną formę wsparcia. W niniejszej sprawie oskarżona M. M. (1) chciała uzyskać dla siebie elektroniczny instrument płatniczy w postaci karty kredytowej C. i w tym celu przedstawiła poświadczające nieprawdę pisemne oświadczenie o prowadzonej działalności gospodarczej. Bezsprzecznym celem jej działania było stworzenie pozorów, że dokument przedkładany jest dokumentem prawdziwym i rzetelnym, po to by osiągnąć założony cel w postaci karty bankowej. Nie ulega wątpliwości, że przedłożenie, o którym mowa jest w/w przepisie obejmuje podanie, w podpisany przez oskarżoną wniosku o przyznanie karty kredytowej, danych nieprawdziwych. Pisemną formę oświadczenia zapewnia złożenie pod nim własnoręcznego podpisu, co potwierdził SN w wyroku z 23 marca 1977 r. (...), gdzie wskazano, że „w myśl art. 78 k.c. do zachowania formy pisemnej wystarcza złożenie własnoręcznego podpisu na dokumencie obejmującym treść oświadczenia woli”. Zatem zachowanie oskarżonej w ramach ubiegania się o przyznanie elektronicznego instrumentu płatniczego w postaci karty kredytowej wyczerpuje znamiona przestępstwa oszustwa kredytowego. Podobnie nie budzi wątpliwości fakt, iż zawnioskowana przez oskarżoną karta kredytowa C. stanowi elektroniczny instrument płatniczy gdyż umożliwia dostęp do środków pieniężnych na odległość, i dokonywanie operacji przy użyciu elektronicznych nośników informacji lub elektroniczną identyfikację posiadacza niezbędną do dokonania operacji, w szczególności karty płatniczej lub pieniądza elektronicznego (art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych, tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 1232 z późn. zm.).

W ocenie sądu nie można w niniejszej sprawie podzielić stanowiska obrony, iż nieprawdziwe oświadczenie oskarżonej, dotyczące źródła uzyskiwanych dochodów, nie miało istotnego znaczenia przy przyznawaniu karty kredytowej. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem znamię „ istotności” interpretować należy z uwzględnieniem okoliczności mających prawne lub ekonomiczne znaczenie dla uzyskania jednej z wymienionych w 297 § 1 k.k. form wsparcia finansowego, elektronicznego instrumentu płatniczego lub zamówienia. O istotności dokumentu lub

pisemnego oświadczenia przesądza jego treść, oceniana w kontekście regulacji odnoszących się do danej formy wsparcia finansowego, elektronicznego instrumentu płatniczego lub zamówienia. Kryterium istotności może być m.in. cel, jakiemu służy dany dokument lub pisemne oświadczenie (por. O. Górniok, *Przestępstwa gospodarcze...*, s. 30; R. Zawłocki (w:) *Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz*, s. 1074). Warunek istotności spełniać będzie zachowanie polegające na przedkładaniu podrobionych, przerobionych lub poświadczających nieprawdę dokumentów albo nierzetelnych pisemnych oświadczeń, po to, aby uzyskać jedną z form wsparcia finansowego, elektroniczny instrument płatniczy lub zamówienie publiczne (por. wyrok SN z 19 listopada 2004 r., (...), poz. 2127, *Orzecznictwo Sądu Najwyższego w sprawach karnych*, rocznik 2004, s. (...)).

Nie ulega więc wątpliwości, iż źródło dochodów, w tym ich stabilność, forma zatrudnienia, staż pracy, czy czas i miejsce prowadzenia działalności gospodarczej ma zasadnicze znaczenie w procesie weryfikacji klienta banku, chcącego uzyskać kartę kredytową, w szczególności ma podstawowy wpływ na decyzję o wysokości limitu zadłużenia. Oczywistym jest bowiem, iż dochody z własnej działalności gospodarczej obarczone są większym ryzykiem i kosztami niż zatrudnienie na podstawie umowy o pracę. Ryzyko dla banku stanowi także zamieszkiwanie przez klienta i uzyskiwanie dochodów za granicą.

Uznając winę oskarżonej w zakresie zarzucanego jej przestępstwa, sąd wymierzył M. M. (1), przy zastosowaniu art. 58 § 3 k.k. karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 40 zł.

Przestępstwo oszustwa kredytowego zagrożone jest karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Sąd wymierzając karę w w/w wymiarze uznał, iż wystarczającą dolegliwością dla oskarżonej będzie kara grzywny w miejsce przewidzianej kary pozbawienia wolności. Przy czym Sąd przy ocenie czynu uwzględnił fakt, iż oskarżona M. M. (1) składając nierzetelne oświadczenie uzyskiwała jednakże legalne dochody z innego źródła. Sąd wziął również pod uwagę fakt, iż w istocie nie doszło do wyrządzenia szkody, zaś w związku ze sprawnie przeprowadzoną przez pracowników banku, weryfikacją złożonych dokumentów nie zaczęły one funkcjonować w obrocie gospodarczym. Okoliczności popełnienia czynu, oraz motywacja oskarżonej jakkolwiek naganna i sprzeczna z normą karną nie zasługuje na szczególne surową represję karną. Co za tym idzie Sąd zważył, iż przypisany oskarżonej czyn cechuje niezbyt wysoki stopień społecznej szkodliwości z uwagi na rodzaj naruszonego dobra. Jednocześnie, zważywszy na okoliczności przedmiotowe i podmiotowe przestępstwa, sąd uznał, iż stopień szkodliwości społecznej czynu, którego się dopuściła oskarżona jest wyższy niż subminimalny. Przy wymiarze kary Sąd miał również na uwadze warunki i właściwości osobiste oskarżonej, która jest osobą nie karaną, oraz prowadzi ustabilizowany tryb życia. Sąd baczył, aby dolegliwość kary była adekwatna do wagi czynu i stopnia zawinienia, a także aby orzeczona kara działała wychowawczo na oskarżoną, która zdaje się nie dostrzegać jak bardzo istotną kwestią dla obrotu gospodarczego, w którym w pewnym sensie uczestniczy całe społeczeństwo, stanowi wiarygodność dokumentacji bankowej. Wymierzając oskarżonej karę Sąd wziął pod uwagę, iż oskarżona była osobą dotychczas nie karaną a co za tym idzie można uznać, że jej zachowanie miało charakter incydentalny.

W ocenie sądu, kara grzywny w wysokości 100 stawek dziennych przy jednoczesnym określeniu wysokości jednej stawki na kwotę 40 zł zapewni wypełnienie celu, jakim jest odczucie dolegliwości skazania. Przy ustalaniu wymiaru tej kary Sąd wziął pod uwagę dochody oskarżonej, które wprawdzie obecnie nie są wysokie. Jednakże, zważyć należy, iż oskarżona przez lata wcześniejsze uzyskiwała wysokie dochody i posiada znaczny majątek. Dodatkowo jest osobą zdrową, która może podjąć dodatkowe zatrudnienie. Dodatkowo sytuacja rodzinna oskarżonej uzasadnia przekonanie, iż kara grzywny we wskazanej wysokości będzie stanowić natychmiastową oraz bezpośrednio odczuwalną przez oskarżoną dolegliwość wynikającą ze skazania, a jednocześnie będzie w stanie ją uiszczyć.

Jednocześnie w oparciu o art. 44 §2 k.k., sąd orzekł przepadek dowodów rzeczowych w postaci dokumentów jako, że służyły one do popełnienia przestępstwa.

Na podstawie art. 627 k.p.k. Sąd obciążył M. M. (1) kosztami sądowymi w kwocie 490 zł w tym opłatą w wysokości 400 zł, której wysokość ustalił na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych, nie znajdując okoliczności, które mogłyby skutkować zwolnieniem oskarżonej z tychże kosztów.